

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători –Catan Liliana și Țurcan Anatolie,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Russu Vadim Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 13.11.2018 – 10.01.2019;
2. instanța de apel: 12.02.2019 – 10.04.2019;
3. instanța de recurs: 02.07.2019 – 27.11.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 ianuarie 2019, Russu Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, și condamnat, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penal, la o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (una sută șaiszeci) ore cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de SA "Moldtelecom" s-a dispus a fi admisă integral, cu încasarea din contul inculpatului Russu Vadim în beneficiul victimei SA "Moldtelecom" a sumei de 3744,20 (trei mii șapte sute patruzeci și patru, 20) lei MD cu titlu de prejudiciu material.

Cheltuielile judiciare în sumă de 960 lei s-a dispus a fi trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la data de 27 august 2018,

aproximativ la ora 04.20, în localitatea Băcioi din mun. Chișinău, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, conducea automobilul de model "Dacia Logan", n/î xxxxx, deplasându-se pe str. Aeroportului dinspre str. Constructorilor spre str. Independenței, avându-i în calitate de pasageri în salonul automobilului pe Tataroi Andrei și Rața Liudmila.

În timpul deplasării pe strada indicată, ajungând în dreptul gospodăriei cu adresa str. Aeroportului nr. 20, conducând mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, contrar cerințelor pct. 14 alin. (1) lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009 ce stabilește, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, nu a manifestat prudență sporită în trafic, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei și modalității de conducere a vehiculului, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 alin. 1 și alin. 2 ale Regulamentului, adică nu a condus vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, nu a redus viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, iar ca rezultat a pierdut controlul volanului, automobilul ieșind de pe carosabil, tamponându-se într-un pilon electric, după care s-a inversat. În rezultatul accidentului rutier, pasagerii din salonul automobilului s-au ales cu vătămări corporale: Rața Liudmila, conform raportului de expertiză medico-legală nr. xxxxx din 02.10.2018 vătămări corporale neînsemnate sub formă de excoriații la nivelul pavilionului urechii stângi; edem al țesuturilor moi și excoriații la nivelul membrului superior stâng. Iar pasagerul Tataroi Andrei s-a ales, conform raportului de expertiză medico-legală nr. xxxxx din 12.10.2018 cu vătămări corporale medii sub formă de fractură a osului radial stâng, în loc tipic, plagă contuză antebrațului stâng, lezarea tendoanelor extensorii degetelor II-V mâna stângă, echimoză și excoriații la nivelul feței.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, Elena Nedova, care a solicitat casarea parțială a sentinței, prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat de a fi încasate din contul inculpatului 960 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare. Pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie admisă solicitarea acuzatorului de stat

privind încasarea cheltuielilor judiciare cu dispunerea încasării din contul inculpatului Russu Vadim, în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 960 lei: pentru efectuarea expertizelor judiciare legală nr. xxxxx din 12.10.2018 și nr. xxxxx, din 02.10.2018.

3.1. În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s- ar fi efectuat.

- obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală; întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, a fost admis apelul declarat de către procurorul, sentința casată parțial, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a dispus încasarea din contul lui Russu Vadim suma de 960 lei la bugetul de stat cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Russu Vadim a săvârșit infracțiunea incriminată.

Instanța de apel a constatat că, din conținutul cererii de apel înaintate de procuror a rezultat că, legalitatea sentinței a fost contestată doar sub aspectul cheltuielilor de judecată.

Analizând cerința procurorului și anume în privința cheltuielilor de judecată, prin prisma temeiului invocat, instanța de apel a constatat că acesta și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat.

Instanța de apel verificând actele și lucrările cauzei a atestat că, în cauza deferită

spre examinare au fost efectuate rapoartele de expertiză medico-legală nr. xxxxx, din 12.10.2018 și nr. xxxxx, din 02.10.2018, ceea ce în total constituie 690 lei, sumă ce urmează a fi încasată din contul inculpatului.

Astfel, instanța de apel a constatat că, cheltuielile judiciare cu privire la efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 960 lei urmează a fi încasate din contul inculpatului Russu Vadim.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bîrcă L. în numele inculpatului, prin care, indicând temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă că potrivit art. 227 alin. (1) și (3), 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloace necesare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata acestora poate influența substanțial situația materială a acestuia, judecătorul apreciază probele în

conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Reieșind din prevederile normelor sus menționate și circumstanțele cauzei, instanța de apel urma să respingă apelul acuzatorului de stat, și anume cerința procurorului cu privire la incasarea cheltuielilor din contul inculpatului, deoarece acestea sunt efectuate în mod obligatoriu din contul statului, în vederea obținerii probelor și formulării învinuirii, urmând ca aceste cheltuieli judiciare să fie trecute în contul statului.

6. La recursul ordinar declarat de partea apărării, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, indicând că instanța de apel a adoptat această soluție în conformitate cu modificările operate la art. 143 Cod de procedură penală, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, potrivit cărora a fost exclusă plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) din contul mijloacelor gugetului de stat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau aceste este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 227 alin. (1) și (3), 229 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, că cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, însă cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, sau poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. Astfel, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale a statuat că, în speță, odată ce s-a stabilit vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Mai mult, recursul ordinar al apărării, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe inculpatul **Russu Vadim Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 decembrie 2019**.

Președinte:

Guzun Ion

Judecători:

Catan Liliana

Țurcan Anatolie